САРАЈЕВО, БАЊАЛУКА - Уставни суд БиХ данас је прогласио неуставним Дан Републике Српске, који се обележава 9. јануара, када је православни празник Свети Стефан.Судија Уставног суда БиХ Суада Паравлић изјавила је новинарима да је Уставни суд прихватио апелацију бошњачког члана Председништва БиХ Бакира Изетбеговића и прогласио неуставним одређене одредбе Закона о празницима Републике Српске.

"Уставни суд БиХ није оспорио право Републике Српске да слави Дан Републике, али то не може да буде 9. јануар. Разлог зашто не може да буде 9. јануар је управо онај разлог због кога је тај датум и одређен као Дан Републике, јер је суд оценио да тај датум није прихватљив за све грађане Републике Српске, односно да га сви грађани не доживљавају као Дан Републике", навела је Палаврићева.

Оваква одлука донета је прегласавањем.

За одлуку су гласале три судије странци и двоје бошњачких судија, док је троје судија, двоје Срба и један Хрват, били против одлуке. Други судија Хрват због болести није био на гласању.

Према одлуци Суда БиХ, Народна скупштина РС треба да у року од шест месеци усагласи спорни члан Закона о празницима РС са Уставом БиХ.

Уставни суд БиХ је нагласио да се овом одлуком ни на који начин не доводи у питање право грађана БиХ православне вероисповести, као ни слично право грађана било које друге верске заједнице у Босни и Херцеговини, да слободно на традиционалан, односно други пригодан начин обележавају своје празике, укључујући и славу Светог Стефана.

Према мишљењу Уставнога суда, такве слободе и права, а посебно њихово слободно манифестовање, само потврђују мултиконфесионални и мултикултурални карактер Босне и Херцеговине као државе и друштва.

"Стога се оваква одлука Уставнога суда у томе контексту не може никако друкчије разумети", наводи сеу саопштењу.

Председник РС Милорад Додик рекао је за "Независне новине" да Република Српска остаје при свом празнику и да никакав суд то не може оспорити.

Он је оценио да су све одлуке Уставног суда БиХ биле "на штету по виталне интересе РС, од конститутивности народа до грба".

"Све кад скупите видите да је то било у матрици која је окупила два странца и два Бошњака, који су гласали за све што је против РС. Данас је то претерало меру, а, сваком случају, РС остаје при свом празнику који никакав суд не може оспорити", рекао је Додик.

Он је оценио да је Уставни суд БиХ "муслимански суд против Срба", и најавио је да ће РС енергично реаговати у наредним данима.

"Позваћу све релевантне факторе у РС на активно, усаглашено и јединствено деловање", рекао је Додик.

Правник Миле Дмичић, који је био члан делагације РС, која је бранила Дан Републике пред Уставним судом БиХ, оценио је да је одлука овог суда искључиво политичке, а не правне природе.

Он је оценио да се њоме прегласавањем и мајоризацијом покушава нарушити уставноправни статус РС загарантован Дејтонским мировним споразумом.

"РС ће путем највиших уставних органа морати размотрити ставове из одлука Уставног суда и одредити се првенствено у смислу да не може укидати Дан Републике који је њен секуларни, а не верски празник", навео је Дмичић.

По његовим речима, Дан Републике као датум државности верификовао је и Дејтонски мировни споразум и Венецијанска комисија.

Драган Чавић, лидер НДП-а, који је као бивши председник РС био у тиму за одбрану Дана РС, рекао је да је одлука "нема никакве везе са правом и правдом".

"Ово је чиста политичка одлука. То значи да немамо другог избора, поред оваквог деловања Уставног суда БиХ, него да Народна скупштина РС заузме став и остане при Декларацији да нећемо укидати празник Републике, без обзира на то шта говори и какве одлуке доноси Уставни суд БиХ", рекао је Чавић.

Према његовим речима, то значи да се као државни празник у РС треба укинути и Дан потписивања Дејтонског споразума, који се, игром случаја, обележава 21. новембра, када је крсна слава Аранђеловдан.

СДС је у саопшењу за јавност оценила да је одлука Уставног суда БиХ "ударац односима у БиХ", оценивши да се оваквом одлуком Уставног суда БиХ дестабилизује ова земља.

"Уместо да видимо како ће народ боље да живи, на сцени имамо борбу ко ће коме забити нож у леђа. Ово је лоша порука из Федерације БиХ, али и свих оних који у име међународне заједнице доносе одлуке у Уставном суду БиХ, и то заједно са бошњачким судијама", истиче се у саопштењу СДС-а.

СДС сматра да би било добро за све у БиХ да се "хитно заврши диктатура странаца у Уставном суду БиХ".

(Бета)